

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2025-0000036577

Datum
21 januari 2025

Opgesteld door
[REDACTED]

Samengewerkt met
FIN/DB&T/Winst

Bijlage(n)
1

Aan Minister
Van Directie Wonen/afdeling corporaties

nota

Beantwoording kamervragen van het lid Welzijn (NSC)
over de ATAD-evaluatie van de EC

Aanleiding

Het lid Welzijn (Nieuw Sociaal Contract) heeft u en de minister van Financiën aanvullende vragen gesteld over de ATAD-evaluatie van de Europese Commissie. In overleg met FIN is een reactie opgesteld die antwoord geeft op de gestelde vragen. De afstemming met FIN nam meer tijd in beslag, waardoor het niet is gelukt de beantwoording binnen de regulier gestelde termijnen te beantwoorden.

Geadviseerd besluit

U kunt akkoord gaan met de beantwoording en de brief, mede namens de staatssecretaris Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane, ondertekenen.

Kern

- De vragen hebben betrekking op de ATAD1-richtlijn van de Europese Commissie en de wijze waarop het kabinet dit in nationale wetgeving heeft geïmplementeerd. De ATAD1-richtlijn voorziet in een renteaftrekbeperking en beoogt het verschuiven van winsten naar het buitenland te voorkomen.
- De vragen spitsen zich daarbij toe op maatschappelijke organisaties, en in het bijzonder woningcorporaties.
- Daarnaast wordt gevraagd of u bereid bent zich in te spannen voor een aanpassing van deze richtlijn. Dit naar aanleiding van een evaluatie die de Europese Commissie op 31 juli 2024 is gestart over de ATAD1-richtlijn.
- In de beantwoording benoemd u dat de ATAD1-richtlijn voorziet in een aantal generieke uitzonderingsmogelijkheden, maar dat de richtlijn geen mogelijkheden biedt om enkel woningcorporaties uit te zonderen van de earningsstrippingmaatregel.
- Daarnaast geeft u aan dat het moeilijk te beargumenteren is om de generieke ATAD1 uitzondering voor openbare-infrastructuurprojecten van toepassing te verklaren op sociale woningbouw. Niet alleen moet er aan voorwaarden van de uitzondering worden voldaan, ook zal een dergelijke uitzondering op staatssteun moeten worden beoordeeld.
- Uit ambtelijk contact met andere EU-landen is naar voren gekomen dat er een beperkt aantal EU-lidstaten is die de openbare-infrastructuur vrijstelling toepassen voor de volkshuisvesting. Hierbij is onduidelijk welke concrete voorwaarden deze EU-lidstaten hebben gesteld aan het gebruik van deze uitzondering. Daarnaast is het niet mogelijk om deze situaties één-op-één met de Nederlandse situatie te vergelijken. Naast wat andere

landen in de winstbelasting doen, is zeker zo bepalend het gehele samenstel van wet- en regelgeving (fiscaal en niet fiscaal).

- Daarnaast geeft u aan dat de herijkte Nationale prestatieafspraken laten zien dat woningcorporaties op landelijk niveau over voldoende middelen beschikken om te investeren in de afgesproken volkshuisvestelijke opgaven. Daarbij geeft u aan wel inzicht te willen verkrijgen in de beleidsmatige opties voor het verbeteren van de investeringspositie van woningcorporaties. Doel is om tijdig te kunnen anticiperen op het treffen van passend maatregelen, mocht de sector in de toekomst tegen haar financiële grenzen aanlopen.
- Verder geeft u aan dat middels het Belastingplan 2025 een verhoging van de maximale renteaftrek van 20% naar 24,5% is doorgevoerd, wat voor woningcorporaties specifiek leidt tot een lastenverlichting van € 69 miljoen.

Onze referentie
2025-0000036577

Datum
21 januari 2025

Toelichting

- De ATAD1-richtlijn voorziet o.a. in een renteaftrekbeperking (de zgn earningsstrippingmaatregel) en beoogt het verschuiven van winsten naar het buitenland te voorkomen.
- Bij de Nederlandse implementatie van de richtlijn in de Wet op de vennootschapsbelasting is als aanvullende motivatie een betere balans tussen vreemd en eigen vermogen genoemd.
- De renteaftrekbeperking die voortvloeit uit de ATAD1-richtlijn legt een beperking op aan de hoeveelheid rente die van de fiscale winst mag worden afgetrokken. Omdat woningcorporaties als belastingplichtigen voor de vennootschapsbelasting onder de reikwijdte van de richtlijn vallen, verhoogt dit hun belastingdruk en beperkt daarmee de investeringscapaciteit.
- Nederland heeft bij de nationale uitwerking van de ATAD1-richtlijn gekozen voor een robuuste vormgeving, hetgeen inhoudt dat de vormgeving op onderdelen aanzienlijk verdergaat dan de in ATAD1 opgenomen minimumstandaard. Vanuit de corporatiesector is al jaren veel kritiek dat renteaftrekbeperking uit ATAD1-richtlijn ook op woningcorporaties van toepassing is. Hierbij wordt bijvoorbeeld aangedragen dat woningcorporaties sowieso niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting zouden moeten zijn vanwege hun non-profit karakter en dat ATAD1 gericht is op multinationals. Aanvullend zijn er binnen de sector zorgen over de investeringscapaciteit op de langere termijn, die door ATAD1 verder zouden worden beperkt. In 2022 leidde dit tot zo'n 320 miljoen euro aan extra belastingdruk.
- De doorrekeningen van de Nationale prestatieafspraken laten zien dat er op de korte en middellange termijn op landelijk niveau voldoende middelen om volop bij te dragen aan de nieuwbouw- en verduurzamingsopgave. Op de wat langere termijn komen de financiële grenzen echter meer in zicht. Daarom heeft u in de NPA afgesproken om verder te werken aan een gezamenlijk beeld van het investeringsklimaat voor investeringen in huurwoningen en daarbij ook specifiek te kijken naar de beleidsmatige opties voor het verbeteren van de investeringspositie van woningcorporaties.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Onze referentie
2025-0000036577

Datum
21 januari 2025

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Antwoorden op vragen van het lid Welzijn (NSC) over de ATAD-evaluatie van de EC	